Beredskapsplaner

for
kommunale barnehager

Tolga

1 SYKDOM OG ULYKKE

1.1 Barn blir alvorlig sykt eller skadet i barnehagen
1.2 Barn blir alvorlig sykt eller skadet i fritid
1.3 Foresatte eller søsken blir alvorlig sykt eller skadet
1.4 Ansatte blir alvorlig sykt eller skadet

2 DØDSFALL

2.1 Barn dør i barnehagen
2.2 Barn dør i fritid
2.3 Barns foresatte eller søsken dør
2.4 Ansatt dør

3 SEKSUELLE OVERGREP

3.1 Overgrep i barns nære relasjoner
3.2 Seksuelle overgrep fra ansatt

4 VOLD OG UØNSKET ATFERD

4.1 Barn opplever vold i nære relasjoner
4.2 Uønsket atferd, mobbing eller vold fra ansatt

5 MOBBING

5.1 Mobbing mellom barn

6 UTSATTE BARN

6.1 Samlivsbrudd
6.2 Omsorgssvikt

7 ANDRE ALVORLIGE HENDELSER

7.1 Barn blir borte i barnehagetiden
7.2 Brann i barnehagen

06.02.13

1.1 SYKDOM OG ULYKKE - BARN I BARNEHAGEN

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
1	**Førstehjelp**	Første ansatte hos den rammede	113 Legevakt	Førstehjelp Holde kontakt med 113	Førstehjelp Førstehjelpsark bak i permen
2	**Ved ulykke: Sikre ulykkesstedet og varsle politi**	Ansatt på ulykkesstedet/ styrer	112 Politi	Sikre ulykkessted Skjerme barna Varsle politi	Sikre ulykkesstedet og varsle politi
3	**Varsle det rammede barnets familie**	Styrer	Telefonliste	Varsle om sykdom/ulykke Fortelle hvor barnet er	Varsle den rammede barnets familie Telefonliste
4	**Ta seg av det rammede barnets søsken**	Søskens pedagogiske leder	Andre ansatte	Informere søsken Ta seg av søsken	Ta seg av det rammede barnets søsken
5	**Samle barna og snakke om ulykken/ sykdommen**	Pedagogisk leder	Styrer	Samle og få kontroll Roe ned barna Informere barna Bearbeide hendelsen Skille årsak og skyld	Snakke om ulykken/ sykdommen med de andre barna
6	**Vurdere bruk av krisehjelp**	Styrer	Pedagogisk leder	Vurdere støtte fra • Kommune-helsetjenesten • Kriseteam • Bedrifts-helsetjeneste	Vurdere bruk av krisehjelp
7	**Mediehåndtering**	Styrer VL	Pedagogisk leder	Styre informasjon Fortelle om tiltak Skjerme barna	Mediehåndtering ved alvorlig ulykke eller sykdom
8	**Kontakt med det rammede barnets foresatte**	Styrer	Pedagogisk leder	Situasjons-avklaring Informasjons-avklaring	Kontakt med det rammede barnets foresatte
9	**Informere de andre barnas foresatte**	Styrer	Pedagogisk leder Telefonliste	Informasjon Råd til foresatte Foreldremøte	Informasjon til de andre barnas foresatte Telefonliste Brevmal Råd til foresatte
10	**Holde foreldremøte**	Styrer	Politi Kriseteam	Informere foresatte Gi råd til foresatte Planlegge videre tiltak	Foreldremøte Råd til foresatte
11	**Samle ansatte**	Styrer	Kriseteam Bedrifts-helsetjenesten	Kollegastøtte Planlegge videre tiltak	Kollegastøtte og planlegging
12	**Melding om alvorlig sykdom**	Styrer		Melding til: • Barnehageeier • Helsestasjon • Forsikring	Melding ved alvorlig sykdom/ ulykke

1.2 SYKDOM OG ULYKKE - BARN I FRITID

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
1	**Motta informasjon om og bekreftelse av alvorlig sykdom eller skade**	Ansatt som får vite om sykdom/skade Styrer	Pedagogisk leder	Informere styrer Kontakte det rammede barnets foresatte for informasjon Tilbud om støtte	Bekreftelse på alvorlig sykdom eller skade
2	**Informere ansatte**	Styrer	Pedagogisk leder	Informasjon til personalet Planlegge tiltak Avklare behov for støtte	Informasjon til ansatte
3	**Vurdere bruk av krisehjelp**	Styrer	Pedagogisk leder	Vurdere støtte fra • Kommune-helsetjenesten • Kriseteam • Bedrifts-helsetjenesten	Vurdere bruk av krisehjelp
4	**Informere barna**	Pedagogisk leder	Styrer	Informasjon til avdelingene Møte reaksjoner	Snakke om ulykken/sykdommen med de andre barna
5	**Informere de andre barnas foresatte**	Styrer	Pedagogisk leder	Informasjon Råd til foresatte	Informasjon til de andre barnas foresatte Telefoninformasjon til de andre barnas foresatte
6	**Samle ansatte**	Styrer	Kriseteam Bedrifts-helsetjenesten	Kollegastøtte Planlegge	Kollegastøtte og planlegging
7	**Melding ved alvorlig sykdom/skade i fritiden**	Styrer		Melding til barnehageeier Melding til helsestasjonen	Melding ved alvorlig sykdom eller skade

1.3 SYKDOM OG ULYKKE – FORESATTE ELLER SØSKEN

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
1	**Motta informasjon om sykdom eller skade og kontakt med den rammede familien**	Ansatt som får vite om sykdom/skade Styrer	Pedagogisk leder	Informere styrer Kontakte familien for informasjon Tilbud om støtte	Bekreftelse på alvorlig sykdom eller skade
2	**Informere ansatte**	Styrer	Pedagogisk leder	Informasjon til personalet Planlegge tiltak Avklare behov for støtte	Informasjon til ansatte om sykdom eller skade
3	**Vurdere bruk av krisehjelp**	Styrer	Pedagogisk leder	Vurdere støtte fra • Kommune-helsetjenesten • Kriseteam • Bedrifts-helsetjenesten	Vurdere bruk av krisehjelp
4	**Ta seg av det rammede barnet**	Barnets pedagogiske leder	Nær familie	Informerer barnet/barna Følge familien	Ta seg av det rammede barnet
5	**Informere barna**	Pedagogisk leder	Styrer	Samle barna og informere Bearbeide hendelsen	Snakke om ulykken/sykdommen med de andre barna
6	**Informere barnas foresatte**	Styrer	Pedagogisk leder	Informasjon Råd til foresatte	Informasjon til de andre barnas foresatte Telefoninformasjon til de andre barnas foresatte
7	**Samle ansatte**	Styrer	Kriseteam Bedrifts-helsetjenesten	Kollegastøtte Planlegge videre tiltak	Kollegastøtte og planlegging
8	**Kontakt med den rammede familien**	Pedagogisk leder	Styrer	Situasjonsavklaring Informasjons-avklaring Tilbud om støtte	Kontakt med den rammede familien

1.4 SYKDOM OG ULYKKE – ANSATTE

- alvorlig sykdom eller skade oppstår i barnehagen

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
1	**Førstehjelp**	Første ansatte hos den syke/skadde	113 Legevakt	Førstehjelp Holde kontakten med 113	Førstehjelp
2	**Ved ulykke: Sikre ulykkessted og varsle politi**	Ansatt på ulykkesstedet Styrer	112	Sikre ulykkessted Skjerme barna Varsle politi	Sikre ulykkessted og varsle politi
3	**Varsle den rammedes familie**	Styrer	Telefonliste for personalet	Varsle om sykdom/ulykke Fortelle hvor den rammede er	Varsle den rammedes familie Telefonliste
4	**Ta seg av den rammedes barn**	Barnets/barnas pedagogiske leder	Andre ansatte	Informere barnet/barna Ta seg av barnet/barna	Ta seg av den rammedes barn

- Fortsettelse tiltak nr. 7

- alvorlig sykdom eller skade oppstår i fritid

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
5	**Kontakt med den rammede ansattes eller dennes familie for å innhente informasjon**	Ansatt som får vite om sykdom /skade Styrer	Pedagogisk leder	Informere styrer Kontakte den ansattes eller familien for informasjon Tilbud omstøtte	Bekreftelse av alvorlig sykdom eller skade i fritiden
6	**Informere ansatte**	Styrer	Den rammede ansattes eller dennes familie	Informasjon til ansatte Planlegg tiltak Avklare behov for støtte	Informasjon til den remmedes kollegaer

- Fortsettelse tiltak nr. 7

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
7	**Vurdere bruk av krisehjelp**	Styrer	Pedagogisk leder	Vurdere støtte fra: • Kommune-helsetjenesten • Kriseteam • Bedrifts-helsetjenesten	Vurdere bruk av krisehjelp
8	**Samle barna og snakke om ulykken/ sykdommen**	Styrer	Styrer Krisehjelp	Samle barna Roe ned og informere Bearbeide hendelsen	Snakke om ulykken / Sykdommen med barna

9	**Mediehåndtering ved ulykke**	Styrer VL	Barnehageeier Politi Kriseteam	Styre informasjon Fortelle om tiltak Skjerme barna Skjerme personalet	Mediehåndtering ved alvorlig ulykke i barnehagen
10	**Kontakt med den rammede ansattes eller dennes Familie**	Styrer	Pedagogisk leder	Situasjonsavklaring Informasjons-avklaring Tilbud om støtte	Kontakte med den rammedes familie
11	**Informere barnas foresatte**	Styrer	Pedagogisk leder Telefonliste	Informasjon Råd til foresatte	Informasjon til barnas foresatte Telefoninformasjon til foresatte
12	**Holde foreldremøte**	Styrer	Politi Kriseteam	Informere foresatte Gi råd til foresatte Planlegge	
13	**Samle ansatte**	Styrer	Kriseteam Bedriftshelse-tjenesten	Kollegastøtte Planlegge videre tiltak	Kollegastøtte og planlegging
14	**Melding om alvorlig sykdom / skade**	Styrer		Melding til: • Kommunehelse-tjenesten • Arbeidstilsyn • Forsikring • NAV	Melding om alvorlig sykdom eller skade i barnehagen

2.1 BARN DØR I BARNEHAGEN

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
1	**Førstehjelp**	Første til stedet	113 Legevakt	Gi førstehjelp Holde kontakt med 113 Avklare tilstand	Førstehjelp Førstehjelpsark
2	**Ved ulykke: Sikre ulykkesstedet og varsle politi**	Ansatt på ulykkesstedet/ Styrer	112 Politi	Sikre ulykkessted Skjerme barna Varsle politi	Sikre ulykkesstedet og varsle politi
3	**Varsle pårørende**	Styrer	Prest eller lege Telefonliste	Overbringe dødsbudskap Opplyse om hendelsesforløpet	Varsle pårørende om dødsfall Telefonliste
4	**Ta seg av den dødes søsken**	Søskens pedagogiske leder	Nær familie Prest Helsepersonell	Ta hånd om søsken Eventuelt å gi dødsbudskap Kontakte familie	Ta seg av søsken ved dødsfall
5	**Gi dødsbudskap og snakke om døden med d e andre barna**	Pedagogisk ledere	Styrer Krisehjelp	Samle barna Roe ned barna Snakke om døden	Samle barna – gi dødsbudskap
6	**Bruk av krisehjelp**	Styrer	Pedagogisk leder	Støtte til barn, foresatte og ansatte	Bruk av krisehjelp ved dødsfall
7	**Mediehåndtering**	Styrer VL	Barnehageeier Politi Krisehjelp	Styre informasjon Fortelle om tiltak Skjerme barna Skjerme personalet	Mediehåndtering ved dødsfall
8	**Informere de andre barnas foresatte**	Styrer	Pedagogisk leder Telefonliste	Informasjon Råd til foresatte Eventuelt å hente barn hjem	Informasjon til de andre barnas foresatte Telefonliste Brevmal Råd til foresatte
9	**Samle ansatte**	Styrer	Krisehjelp Bedriftshelsetjeneste	Kollegastøtte Planlegge videre tiltak	Kollegastøtte og planlegging
10	**Foreldremøte**	Styrer	Krisehjelp Pedagogiske ledere	Orientere foresatte Gi råd til foresatte Planlegge videre tiltak	Foreldremøte Råd til foresatte
11	**Melding ved dødsfall**	Styrer VL		Melding til: • Barnehageeier • Helsestasjon • Forsikring	Melding ved dødsfall
12	**Begravelse**	Styrer	Pedagogisk leder Prest	Deltagelse i begravelse Organisere barnehagetilbudet	Deltagelse i begravelse

2.2 BARN I FRITID

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
1	**Forberedelse på døden**	Pedagogisk leder	Foresatte Helsepersonell	Avklare hvem som skal orienteres Orientere om tilstand Mental forberedelse på døden Besøke og ta avskjed	Forberedelse på dødsfall
2	**Kontakte pårørende for å få bekreftelse av dødsfall**	Styrer	Personalet som får vite om dødsfallet Pedagogisk leder Prest Nær familie	Informere styrer Kontakte pårørende Kondolere Avklare frigivelse av informasjon	Bekreftelse av dødsfall
3	**Informasjon om dødsfallet til personalet**	Styrer	Prest Krisehjelp	Informasjon til personalet Møte personalets reaksjoner Forberede formidling av dødsbudskapet til barna og deres foresatte	Informasjon til personalet
4	**Ta seg av søsken**	Pedagogisk leder	Helsepersonell Nær familie Prest	Ta hånd om søsken Kontakte foresatte Evt. å gi dødsbudskap	Gi dødsbudskap til søsken
5	**Gi dødsbudskap og snakke om døden med de andre barna**	Pedagogisk leder	Styrer Krisehjelp Barnas foresatte	Samle barna Gi dødsbudskap Snakke om døden	Gi dødsbudskap til de andre barna
6	**Bruk av krisehjelp**	Styrer	Pedagogisk leder	Støtte til barn, foresatte og ansatte	Bruk av krisehjelp ved dødsfall
7	**Varsle de andre barnas foresatte**	Styrer	Pedagogiske ledere Telefonliste for avdelingene	Gi informasjon om dødsfallet Evt. å be foresatte komme til barnehagen Gi råd til foresatte	Informasjon til de andre barnas foresatte Telefoninformasjon til de andre barnas foresatte
8	**Samle ansatte for kollegastøtte og planlegging**	Styrer	Kommunehelse-tjeneste Krisehjelp Bedriftshelsetjeneste	Møte reaksjoner Støtte hverandre Planlegge videre gjøremål	Kollegastøtte og planlegging
9	**Holde foreldremøte om dødsfallet**	Styrer	Kriseteam Pedagogiske ledere	Orientere foresatte Gi råd til foresatte Planlegg videre tiltak	Foreldremøte
10	**Minnemarkering i barnehagen**	Styrer	Pedagogisk leder Kriseteam	Hedre den dødes minne Trøste hverandre	Minnemarkering i barnehagen
11	**Melding ved dødsfall**	Styrer VL		Melding til • Barnehageeier • Helsestasjonen • Forsikrings-selskap	Melding ved dødsfall
12	**Begravelse**	Styrer	Pedagogisk leder Seremonileder	Deltagelse i begravelse Organisere barnehagetilbudet	Deltagelse i begravelsen

2.3 BARNS FORESATTE ELLER SØSKEN DØR

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
1	**Forberedelse på dødsfall ved dødelig sykdom / skade**	Pedagogisk leder	Styrer Barnets familie Helsepersonell	Ta vare på søsken / barnet til den syke /skadde Avklare hvem som skal orienteres Planlegge tiltak	Forberedelse på dødsfall
2	**Kontakte pårørende for å få bekreftelse av dødsfall**	Styrer	Pedagogisk leder Familie Prest	Kontakte pårørende Kondolere Klarere frigivelse av informasjon	Bekreftelse av dødsfall
3	**Informasjon om dødsfallet til personalet**	Styrer		Informasjon til personalet Forberede dødsbudskapet til barna	Informasjon til personalet
4	**Vurdere bruk av krisehjelp**	Styrer	Pedagogiske ledere	Vurdere ulik støtte Kontakte krisehjelp	Vurdere bruk av krisehjelp ved dødsfall
5	**Ta seg av barnet som har mistet familiemedlem**	Pedagogisk leder	Styrer Nær familie Prest Helsepersonell	Vise omsorg Gi dødsbudskap Møte reaksjoner Få kontakt med familie	Ta seg av barn som har mistet familiemedlem
6	**Gi dødsbudskap til de andre barna i barnehagen**	Pedagogisk leder	Styrer Krisehjelp	Gi dødsbudskap Møte reaksjoner Snakke om omsorg for pårørende Eventuelt: Snakke om selvmord	Gi dødsbudskap til de andre barna Snakke om selvmord
7	**Informasjon til de andre barnas foresatte**	Styrer	Pedagogiske ledere Kriseteam Telefonliste for avdelingene	Informasjon om dødsfall Eventuelt å hente barn.	Informasjon til de andre barnas foresatte Telefoninformasjon til de andre barnas foresatte
8	**Holde foreldremøte**	Styrer	Kriseteam Pedagogiske ledere	Informasjon om tiltak Råd til foresatte Planlegge videre tiltak	Foreldremøte
9	**Samle ansatte for å støtte og planlegge**	Styrer	Kriseteam Bedrifts-helsetjenesten	Kollegastøtte Planlegge videre tiltak	Kollegastøtte og planlegging
10	**Ta imot det sørgende barnet i barnehagen**	Pedagogisk leder	Personalet Barnets familie	Være til hjelp i sorgarbeidet Hjelpe barnet videre	Å ta imot det sørgende barnet

2.4 ANSATT DØR

- plutselig død i barnehagen

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
1	**Førstehjelp**	Første ansatte hos den syke/skadde	113 Legevakt	Gi førstehjelp Holde kontakten med 113 Avklare tilstand	Førstehjelp
2	**Ved ulykke: Sikre ulykkessted Varsle politi**	Ansatt på ulykkesstedet Styrer	112	Sikre ulykkessted Skjerme barna Varsle politi	Sikre ulykkessted og varsle politi
3	**Varsle pårørende**	Styrer	Prest eller lege Telefonliste for personalet	Gi dødsbudskap Opplyse om hendelsesforløpet	Varsle pårørende Telefonliste
4	**Ta seg av den avdødes barn i barnehagen**	Pedagogiske leder	Nær familie Prest Helsepersonell	Ta hånd om barna Eventuelt å gi dødsbudskap Kontakte familie	Ta seg av avdødes barn i barnehagen

- Fortsettelse tiltak nr. 7

- død utenom barnehagen

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
5	**Forberedelse på døden ved sykdom / skade**	Pedagogisk leder	Styrer Helsepersonell Pårørende	Avklare hvem som skal orienteres Orientere om tilstand Mental forberedelse på døden Besøke og ta avskjed	Forberedelse på dødsfall
6	**Kontakte pårørende for å få bekreftelse av dødsfall utenom barnehagen**	Styrer	Prest Familie	Kontakte pårørende Kondolere Klarere frigivelse av informasjon	Bekreftelse av dødsfall

- Fortsettelse tiltak nr. 7

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
7	**Bruk av krisehjelp**	Styrer	Pedagogisk leder	Støtte til ansatte, barn og deres foresatte	Bruk av krisehjelp når ansatt dør
8	**Gi dødsbudskap til ansatte**	Styrer	Kriseteam	Formidle dødsbudskap Møte reaksjoner Forberede gjøremål	Gi dødsbudskap til avdødes kollegaer

9	**Gi dødsbudskap og snakke om døden med barna**	Pedagogisk leder	Styrer Kriseteam	Samle barna Gi dødsbudskap Møte reaksjoner	Gi dødsbudskap til barna Snakke om selvmord
10	**Mediehåndtering ved dødsfall**	Styrer VL	Barnehageeier Politi Kriseteam	Styre informasjon Fortelle om tiltak Skjerme barna Skjerme personalet	Mediehåndtering ved dødsfall
11	**Informere til barnas foresatte**	Styrer	Pedagogisk leder Telefonliste	Informasjon om dødsfallet Råd til foresatte Eventuelt å hente barn hjem	Informasjon til barnas foresatte Telefoninformasjon til foresatte
12	**Holde foreldremøte**	Styrer	Kriseteam Pedagogiske ledere	Orientere foresatte Gi råd til foresatte Planlegge videre tiltak	Foreldremøte
13	**Samle ansatte for støtte og planlegging**	Styrer	Barnehageeier Kriseteam	Kollegastøtte Planlegge videre tiltak Bedriftshelse-tjenesten	Kollegastøtte og planlegging
14	**Minnemarkering i barnehagen**	Styrer	Pedagogisk leder	Hedre den dødes minne Trøste hverandre	Minnesmarkering i barnehagen
15	**Meldinger når ansatt dør**	Styrer VL		Melding til • Barnehageeier • Helsetjenesten • Forsikrings-selskap	Melding når ansatt dør

3.1 OVERGREP I BARNS NÆRE RELASJONER

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
1	**Motta og å vurdere mistanke om seksuelle overgrep**	Ansatt som får mistanke/mottar anklage Styrer	Pedagogisk leder Andre ansatte	Melde til styrer Vurdere mistanke Eventuelt å kontakte barnevern/andre fagfolk	Motta og å vurdere mistanke om seksuelle overgrep
2	**Se etter tegn på seksuelle overgrep**	Styrer	Pedagogisk leder Andre ansatte Barnevern/andre fagfolk	Avklare mistanke Dokumentere tegn på seksuelle overgrep	Mulige tegn til seksuelle overgrep
3	**Melding til barnevernet om seksuelle overgrep**	Styrer	Pedagogisk leder	Sende bekymringsmelding Barnevernet: undersøke og sette i gang tiltak	Melding til barnevernet Meldingsskjema
4	**Melding til politiet om seksuelle overgrep**	Barnevernet	Styrer	Politiet: stoppe misbruk Konfrontere overgriper Etterforske saken	Melding til politiet
5	**Informasjon til hjemmet om seksuelle overgrep**	Barnevernet	Politi Styrer	Informere familien Støtte familien	Informasjon til hjemmet
6	**Følge opp ansatte**	Styrer	Barnevern/PPT/andre fagfolk	Kollegastøtte Kompetanseheving	Oppfølging av ansatte
7	**Følge opp barnet**	Pedagogisk leder	Styrer/ Barnevern/PPT	Omsorg for barnet Planlegge tiltak Etablere ansvarsgruppe	Oppfølging av barnet
8	**Melding ved overgrep**	Styrer	Barnevernet	Melde til nødvendige instanser om overgrep	Melding ved seksuelle overgrep

3.2 SEKSUELLE OVERGREP FRA ANSATT

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
1	**Motta og å vurdere mistanke om seksuelle overgrep**	Ansatt som får mistanke/mottar anklage	Styrer Den som har mistanke	Melde til styrer Vurdere mistanke	Motta og å vurdere mistanke om seksuelle overgrep fra ansatt
2	**Se etter tegn på seksuelle overgrep**	Styrer	Ansatt som har med barnet å gjøre Fagfolk på overgrep	Avklare mistanke Dokumentere tegn på seksuelle overgrep Melde barnehageeier	Mulige tegn til seksuelle overgrep fra ansatt
3	**Motta innrømmelse**	Den som mottar innrømmelse	Styrer Barnehageeier Tillitsvalgt Bedriftshelse-tjenesten	Motta forklaring Klargjøre saksgang Arbeidsrettslig forhold Støtte til den ansatte	Ansatt innrømmer seksuelle overgrep
4	**Behandling av mistanke**	Barnehageeier	Styrer Fagfolk på overgrep Advokat Politi Helsetjeneste	Saksgang ved mistanke Arbeidsrettslige forhold Melding til politiet Etterforskning ved politiet Menneskelige hensyn	Behandling av mistanke mot ansatt
5	**Informere misbruktes foresatte**	Styrer	Barnehageeier Fagfolk på overgrep Politi	Gi rett informasjon Tilby hjelp	Informasjon til misbruktes foresatte
6	**Informere og involvere ansatte**	Styrer	Barnehageeier Fagfolk på overgrep Politi	Gi rett informasjon Støtte ansatte Planlegge tiltak	Oppfølging av de andre ansatte
7	**Følge opp barnet**	Pedagogisk leder	Styrer PPT Andre fagfolk	Omsorg for barnet Planlegge tiltak Ansvarsgruppe	Oppfølging av barnet
8	**Informere andre foresatte**	Styrer	Barnehageeier Fagfolk på overgrep Politi	Gi rett informasjon Hindre rykter og forhåndsdømming Bygge tillit til barnehagen	Informasjon til hjemmene om mistanke mot ansatt Muntlig invitasjon til foreldremøte med varslingsliste
9	**Foreldremøte**	Barnehageeier og Styrer / VL	PPT Andre fagfolk Politi	Informere foresatte Gi råd til foresatte	Foreldremøte om overgrep
10	**Informere barna**	Pedagogisk leder	Styrer PPT	Gi rett informasjon Bearbeide Hindre engstelse	Informasjon til de andre barna
11	**Mediehåndtering**	Styrer VL	Barnehageeier Politi Advokat(er)	Styre informasjon	Mediehåndtering ved seksuelle overgrep fra ansatt
12	**Melding ve seksuelle overgrep**	Styrer	Barnehageeier	Melding til • Barnehageeier • Forsikrings-selskap • Tilsynsmyndighet	Melding om seksuelle overgrep fra ansatt

4.1 BARN OPPLEVER VOLD I NÆRE RELASJONER

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
1	**Motta mistanke om vold i nære relasjoner**	Ansatt som får mistanke eller mottar anklage Styrer	Andre ansatte	Melde til styrer Motta og å lytte til anklagen/mistanken	Motta mistanke om vold i nære relasjoner
2	**Se etter tegn på vold**	Styrer	Andre ansatte	Dokumentere tegn på vold	Mulige tegn på vold
3	**Vurdere mistanke**	Styrer	Pedagogisk leder / andre ansatte Barnevern / andre fagfolk	Vurdere mistanken Avklare videre handling	Vurdere mistanke om vold i nære relasjoner
4	**Melding om vold til barnevernet**	Styrer	Pedagogisk leder Andre ansatte	Sende bekymringsmelding Barnevernet: Undersøke og sette i gang tiltak	Melding til barnevernet Meldingsskjema til barnevernet
5	**Melding om vold til politiet**	Barnevernet	Styrer	Politiet: Stoppe volden Konfrontere overgriper Etterforske saken	Melding til politiet
6	**Informasjon om vold til hjemmet**	Barnevernet	Politi Styrer	Informere familien Støtte familien	Informasjon til hjemmet
7	**Oppfølging av ansatte**	Styrer	Barnevern PPT Andre fagfolk	Kollegastøtte Kompetanseheving	Oppfølging av ansatte
8	**Oppfølging av barnet**	Pedagogisk leder	Styrer Barnevern PPT	Omsorg for barnet Planlegge tiltak Ansvarsgruppe	Oppfølging av barnet
9	**Melding ved vold**	Styrer	Pedagogisk leder	Sende melding til ulike instanser	Melding ved vold

4.2 UØNSKET ATFERD, MOBBING ELLER VOLD FRA ANSATT

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
1	**Skape felles forståelse av hva som er uønsket atferd, mobbing eller vold fra ansatt**	Styrer	Pedagogiske ledere	Uønsket atferd og vold som tema på personalmøte Kompetanseheving og fokus på tema Kjente prosedyrer ved hendelser	Uønsket atferd, mobbing eller vold fra ansatt som tema
2	**Få kjennskap til uønsket atferd, mobbing eller vold fra ansatt. Prosedyrer for håndtering**	Ansatt som får kunnskap om mulig uønsket atferd, mobbing eller vold fra ansatt	Pedagogisk leder Styrer	Mottak av anklage eller bekymring Prosedyrer for håndtering	Kjenne til og håndtere uønsket atferd, mobbing eller vold
3	**Behandle opplysninger om uønsket atferd, mobbing eller vold**	Styrer	Pedagogisk leder	Avklare mistanke Se etter tegn på vold Avklare saksgang	Vurdering av opplysninger om uønsket atferd, mobbing eller vold Mulige tegn på vold fra ansatt
4	**Behandling av uønsket atferd**	Pedagogisk leder	Styrer	Samtale og veiledning med den ansatte Samtale med foresatte	Behandling av opplysninger om uønsket atferd
5	**Behandle mistanke om vold fra ansatt**	Styrer	Barnehageeier Pedagogisk leder Fagfolk på vold Politi Bedriftshelsetjeneste	Saksgang ved mistanke Arbeidsrettslige forhold Strafferettslige forhold	Behandling av mistanke om vold fra ansatt
6	**Informere barnets foresatte**	Styrer	Barnehageeier Fagfolk på vold Politi	Gi rett informasjon Gi hjelp	Informasjon til barnets foresatte
7	**Informere og involvere ansatte**	Styrer	Barnehageeier Bedriftshelsetjeneste Fagfolk på vold Politi	Gi rett informasjon Støtte til ansatte Planlegge tiltak	Oppfølging av de andre ansatte
8	**Følge opp barnet**	Pedagogisk leder	Styrer PPT Andre fagfolk	Omsorg for barnet Planlegge tiltak Ansvarsgruppe	Oppfølging av barnet
9	**Informere andre foresatte**	Styrer	Barnehageeier Partene / advokater Fagfolk på vold Politi	Gi rett informasjon Hindre rykter og forhåndsdømming Arrangere foreldremøte	Informasjon til hjemmene om mistanken mot ansatt Muntlig invitasjon til foreldremøte med varslingsliste
10	**Arrangere foreldremøte**	Barnehageeier og Styrer	Politi PPT Andre fagfolk	Informere foresatte Gi råd til foresatte	Foreldremøte
11	**Informere barna**	Pedagogisk leder	Barnehageleder PPT	Gi rett informasjon Bearbeide Hindre engstelse	Informasjon til de andre barna
12	**Mediehåndtering**	Styrer VL	Barnehageeier Politi Partene / advokater	Styre informasjon	Mediehåndtering ved vold fra ansatt
13	**Melding ved vold fra ansatt**	Styrer	Barnehageeier	Melding til: • Barnehageeier • Forsikring • Tilsynsmyndighet	

5.1 MOBBING MELLOM BARN

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
1	**Skape felles forståelse av mobbing i barnehagen**	Styrer	Pedagogisk leder	Mobbing som tema på personalmøte Kompetanseheving og fokus på mobbing	Mobbing som tema i barnehagen
2	**Få kjennskap til mobbing og vurdere tiltak**	Den som oppdager / mottar melding om mobbing	Pedagogisk leder	Observasjon av mobbing Motta melding om mobbing Melde til pedagogisk leder / styrer Vurdere tiltak på kort og lang sikt	Håndtere på stand om mobbing
3	**Undersøke om mobbing foregår i barnehagen**	Styrer / pedagogisk leder	Andre ansatte	Observere barna under lek og samvær Vurdere miljøet i barnehagen Vurdere de ansattes forhold til barna	Kartlegge mulig mobbing i barnehagen
4	**Samtale med foresatte til barn som utfører mobbing**	Pedagogisk leder	Styrer	Informere om opplevd mobbing Informere om tiltak Råd om oppfølging Eventuell melding til PPT	Samtale med foresatte til barn som utfører mobbing
5	**Samtale med foresatte til barn som opplever mobbing**	Pedagogisk leder	Styrer	Informere om opplevd mobbing Informere om tiltak Råd om oppfølging Eventuell melding til PPT	Samtale med foresatte til barn som opplever mobbing
6	**Sette inn tiltak overfor barnet som opplever mobbing**	Pedagogisk leder	Andre ansatte Styrer PP-tjenesten	Anerkjenne positiv atferd Framheve barnet som opplever mobbing Ansatte deltar i leken Organisere lekegrupper	Tiltak overfor barnet som opplever mobbing
7	**Sette inn tiltak overfor barn som utfører mobbing / hele barnegruppen**	Pedagogisk leder	Andre ansatte Styrer PP-tjenesten	Anerkjenne positiv atferd Ansatte deltar i leken Bruke pedagogiske hjelpemidler som fremmer sosial kompetanse	Tiltak overfor barn som utfører mobbing
8	**Videre oppfølging og tiltak**	Pedagogisk leder / Styrer	PP-tjenesten	Analysere situasjonen Tiltaksplan Eventuelt foreldremøte	Videre oppfølging og tiltak

6.1 SAMLIVSBRUDD

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
1	**Motta informasjon om samlivsbrudd**	Den som mottar beskjeden	Pedagogisk leder	Motta informasjon Invitere til samtale med foresatte	Motta informasjon om samlivsbrudd
2	**Avklare samværsordning**	Pedagogisk leder	Styrer	Samtale med foresatte Avklare overleveringsordning Avklare besøk i barnehagen	Samværsordning
3	**Avklare samarbeidsrutiner**	Pedagogisk leder	Styrer	Samtale med foresatte Avklare samarbeidsrutiner	Samarbeidsforhold
4	**Avklare andre samarbeidsforhold**	Pedagogisk leder	Styrer	Samtale med foresatte om: Andre familiemedlemmers rettigheter Nye partners rettigheter Medbestemmelse om barnehageplass Taushetsplikt	Andre samarbeidsforhold
5	**Følge opp barnet**	Pedagogisk leder	Styrer Faginstanser	Oppfølging av barnet etter samlivsbrudd	Oppfølging av barnet

6.2 OMSORGSSVIKT

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
1	**Kunnskap om omsorgssvikt**	Styrer	Pedagogiske ledere	Samle ansatte for diskusjon og kompetanseheving	Kunnskap om omsorgssvikt
2	**Få bekymring for omsorgssvikt**	Ansatt som mottatt bekymring eller blir bekymret selv	Styrer	Få bekymring for omsorgssvikt Melde til styrer	Bekymring for omsorgssvikt
3	**Registrere signaler på mulig omsorgssvikt**	Pedagogisk leder	Andre ansatte Styrer	Dokumentere signaler som gir bekymring for omsorgssvikt	Tegn som gir bekymring for omsorgssvikt
4	**Vurdere bekymringene**	Styrer	Pedagogisk leder Andre ansatte Barnevernet	Vurdere bekymringen	Vurdere bekymring for barnets omsorgssituasjon
5	**Samtale med foresatte om bekymring for barnet**	Pedagogisk leder	Styrer	Samtale om bekymring for barnet	Samtale med foresatte om bekymring
6	**Melding til barnevernet om omsorgssvikt**	Styrer	Pedagogisk leder	Melde til barnevernet	Melding til barnevernet Meldingsskjema til barnevernet
7	**Oppfølging av barnet**	Pedagogisk leder	Styrer Barnevern, PPT eller andre fagfolk	Omsorg for barnet Planlegge tiltak Etablere ansvarsgruppe	Oppfølging av ansatte
8	**Oppfølging av ansatte**	Styrer	Barnevern, PPT eller andre fagfolk	Kollegastøtte Kompetanseheving	Oppfølging av ansatte
9	**Når ruset person vil hente barn**	Styrer	Alle ansatte	Hindre at barn og ansatte blir utsatt for farlige situasjoner Varsle politi	Prosedyre når ruset person vil hente barn

7.1 BARN BLIR BORTE I BARNEHAGETIDEN

- Barn blir borte på tur

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
1	**Avklare hvem som er borte** **Avklare hvor den savnede sist ble sett** **Ha tilsyn med de andre**	Leder for gruppen på tur	Andre ansatte	Samle og telle barna Avklare når og hvor den savnede sist ble sett En ansatt har tilsyn med barna Øvrige ansatte leter	Barn blir borte på tur
2	**Lete etter den savnede** **Tilkalle hjelp fra barnehagen**	Leder for gruppen på tur	Styrer	Lete etter barnet Tilkalle hjelp fra barnehagen	Lete etter savnet barn på tur

- Fortsettelse tiltak nr. 5

- barn blir borte fra barnehagen

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
3	**Avklare hvem som er borte** **Avklare hvor den savnede sist ble sett** **Ha tilsyn med de andre barna**	Pedagogisk leder på avdelingen	Styrer Andre ansatte	Samle hver avdeling og telle barna Avklare når og hvor den savnede sist ble sett En ansatt har tilsyn med barna Øvrige ansatte leter	Barn blir borte fra barnehagen
4	**Lete etter den savnede**	Pedagogisk leder på avdelingen	Styrer Andre ansatte	Lete etter barnet	Lete etter savnet barn fra barnehagen

- Fortsettelse tiltak nr. 5

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
5	**Varsle det savnede barnets foresatte**	Styrer	Telefonliste for avdelingene	Varsle om at barnet er savnet Fortelle om omstendigheter Fortelle hva som blir gjort	Varsle savnet barns foresatte
6	**Kontakte politi**	Styrer	Annen ansatt 112	Kontakte politiet Oppgi navn og telefon Forklare hendelsesforløp Opplyse hvem som er savnet	Varsle politi

7	**Ta seg av søsken til det savnede barnet**	Pedagogisk leder til søsken	Styrer	Holde søsken informert Ta seg av søsken	Ta seg av søsken til savnet barn
8	**Vurdere bruk av krisehjelp**	Styrer	Pedagogiske ledere	Vurdere støtte fra • Kommune-helsetjenesten • Kriseteam • Bedrifts-helsetjenesten	Vurdere krisehjelp
9	**Mediehåndtering**	Styrer VL	Politi Kriseteam	Styre informasjon Fortelle om tiltak Skjerme barna	Mediehåndtering
10	**Følge opp det savnede barnets foresatte**	Styrer	Pedagogisk leder Telefonliste for avdelingen	Avklare situasjonen Avklare frigjøring av informasjon Tilbud om støtte	Følge opp det savnede barnets foresatte
11	**Oppdatere de andre barna på situasjonen**	Pedagogisk leder	Styrer	Informasjon i avdelingen Møte reaksjoner Vurdere tiltak	Oppdater de andre barna
12	**Informere de andre barnas foresatte**	Styrer	Pedagogisk leder Se telefonliste	Informasjon om situasjonen Informasjon om barnas reaksjon Eventuelt å be foresatte komme Råd til foresatte	Informasjon til de andre barnas foresatte Telefoninformasjon til foresatte
13	**Samle ansatte for kollegastøtte og planlegging**	Styrer	Krisehjelp Politi Bedrifts-helsetjeneste	Kollegastøtte Planlegge videre tiltak	Kollegastøtte og planlegging
14	**Melding når savner barn blir skadet**	Styrer		Melding til: • Barnehage • Helsetjenesten • Forsikring	Melding når barn har vært savnet

7.2 BARN OPPLEVER BRANN

- Brann i barnehagens åpningstid

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
1	**Varsle brann**	Den som oppdager brannen	Brannvernleder Pedagogiske ledere Alle ansatte Brannvesen 110	Varsle i barnehagen Varsle brannvesen 110 Følge instruks	Varsle brann Branninstruks
2	**Redde liv – evakuere barn og ansatte**	Brannvernleder / Pedagogiske ledere	Alle ansatte	Sørge for å få alle barna og ansatte ut av bygningen til avtalt møtested	Evakuere – redde liv
3	**Begrense og slukke brann**	Brannvernleder	Brannvesen	Begrense eller slukke brann	Begrense eller slukke brann
4	**Gi førstehjelp**	Styrer	Pedagogisk leder Legevakt 113	Begrense og behandle skader	Førstehjelp ved brannskader
5	**Evakuere til sikkert sted**	Styrer	Pedagogiske ledere	Evakuere barna til egnet lokale Roe ned og trøste Snakke om brannen	Videre evakuering
6	**Bruk av kriseteam**	Styrer	Pedagogiske ledere Helsetjenesten Kommunalt kriseteam	Støtte barn og foresatt Støtte ansatte	Bruk av krisehjelp ved brann
7	**Varsle foresatte**	Styrer	Pedagogiske ledere Politi / kriseteam	Varsle foresatte om brann Be foresatte komme til samlingssted Varsel om eventuell skade	Varsling av foresatte Varsel familie om personskade Varsel familie om savnet ved brann Telefonvarling av andre foresatte

- Fortsettelse tiltak nr. 9

- Brann utenom barnehagens åpningstid

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
8	**Varsle foresatte**	Styrer	Pedagogiske ledere	Varsle foresatte om brann Invitere til orientering	Telefonvarsling av foresatte ved brann utenom åpningstid

- Fortsettelse tiltak nr. 9

	TILTAK	ANSVARLIG	STØTTE	GJØREMÅL	HJELPEMIDLER
9	**Mediehåndtering**	Styrer VL	Barnehageeier Politi / brannvesen Kriseteam	Styre informasjon Fortelle om tiltak Skjerme barn og ansatte	Mediehåndtering ved brann

10	**Samle ansatte**	Styrer	Kriseteam Politi / brannvesen Bedrifts-helsetjenesten	Kollegastøtte Planlegg videre tiltak	Kollegastøtte og planlegging
11	**Samle barn, foresatte og ansatte**	Styrer	Pedagogisk leder Kriseteam Politi / brannvesen	Informere om brannen Bearbeide frykt og sorg Se branntomten	Bearbeide inntrykk etter brann
12	**Foreldremøte**	Styrer	Styrer Kriseteam	Råd til foresatte Informasjon til foresatte	Bearbeide inntrykk etter brann
13	**Organisere videre drift**	Barnehageeier / Styrer	Forsikringsselskap Kommunen Politi / brannvesen	Avklare bruk av barnehagen Finne alternative lokaler	Organisering av videre barnehagedrift
14	**Melding ved brann**	Styrer VL	Styrer	Melding til: • Helsestasjon • Forsikring • Arbeidstilsyn • NAV	Melding ved brann